

φορτία βελῶν καὶ τόξων· ἀλλὰ καὶ τοὶ ἀχθόμενοι ὑπὸ τὸ βάρος αὐτῶν ἦτον ἀδύνατον νὰ πεισθῶσι νὰ ρίψωσιν αὐτὰ ἐντὸς τοῦ σωροῦ, καὶ ἀπῆρχοντο πάλιν οὐχ ἦττον πεφορτισμένοι ὡς καὶ πρότερον. Εἶδον πολλὰς γραῖας αἰτίνες ἐρρίπτον τὰς ρυτίδας των, καὶ πολλὰς νέας αἰτίνες ἐξέδερον τὸ μέλαν αὐτῶν δέρμα. Εἶδον δὲ καὶ εἰς μεγάλους σωροὺς κοκκινισμένας ρίνας, μεγάλα χεῖλη, καὶ σεσηπότας οὐδίας. Καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ βουνοῦ συνέκειτο ἐκ σωματικῶν ἐλαττωμάτων. Ἀλλ' ὅ,τι πρὸ πάντων μὲ ἐξέπληξεν ἦτον ὅτι δὲν εἶδον κανένα νὰ ρίψῃ ἐν τῷ σωρῷ κανέν τῆς ψυχῆς του ἐλάττωμα, οὔτε κανέν ἀπὸ τὰ πάθη καὶ τὰς προλήψεις των, τὸ ὁποῖον καὶ ἠλιπίζον μάλιστα ὅτι ἤθελον πράξει οἱ ἄνθρωποι κατὰ τὴν καλὴν των ταύτην περίστασιν. Ἐλεγέ τις ὅτι ἦλθε νὰ ρίψῃ τὸ φορτίον τῶν ἀμαρτιῶν του, ἀλλ' ἐξετάσας ἐν τῷ σωρῷ, παρετήρησα ὅτι ἀντ' ἐκείνων ἐρρίψεν ἐν κῦτῳ τὴν μνήμην του. Ἔτερος δὲ τις ἀντὶ τῆς ἀγνοίας του, φέρων ἐρρίψε τὴν μετριοφροσύνην του.

(*Ἀκολουθεῖ συνέχεια*).

E.

ΕΙΛΙΚΡΙΝΕΙΑ. — ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΕΣΒΕΩΣ ΤΙΝΟΣ

Κάνεν ἄλλο, λέγει ὁ σοφὸς Πλάτων, δὲν εἶναι τοσοῦτον εὐάρεστον ὅσον ν' ἀκούῃ τις ἢ νὰ λέγῃ τὴν ἀλήθειαν. Ἐπομένως δὲ τίποτε δὲν ὑπάρχει τερπνότερον εἰς τὸν κόσμον παρὰ τὸ νὰ βλέπῃ τις ἄνθρωπον ἀκούοντα χωρὶς σκοπὸν νὰ προδώσῃ, καὶ λαλοῦντα χωρὶς σκοπὸν νὰ ἀπατήσῃ.

Μεταξὺ ὧν ὅσα διηγοῦνται περὶ τοῦ Κάτωνος μεγίστην παρέχει εἰς αὐτὸν τιμὴν ὅ,τι ἀναφέρει περὶ αὐτοῦ ὁ Χαιρωνεὺς φιλόσοφος. Ἐπειδὴ συνηγορῶν τις περὶ τινος κρινομένου, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ παρέξῃ πλειοτέρας τοῦ ἐνὸς μάρτυρας, (ἐνῶ ὁ νόμος ἀπῆτει δύο), ἐπροσπάθει νὰ πείσῃ τὸν δικαστὴν, τὴν ἀρετὴν προτείνων καὶ τὴν χρηστότητα τοῦ ὑποκειμένου τὸ ὁποῖον ἔφερε μάρτυρα, « ἀφοῦ ἀπεκρίθη ὁ πραιτωρ, ὁ νόμος ἀπαιτῆδύο εἶναι ἀδύνατον νὰ παραδεχθῶ ἕνα, ὡς ἦτο καὶ αὐτὸς ὁ Κάτων.» Τοιοῦτος δὲ λόγος προφερόμενος ἐξ ἀνδρός, δικαστικὸν περιβεβλημένου χαρακτῆρα, ζῶντος ἐν τῷ Κάτωνος, δεικνύει πρῶτον ὑπόληψιν ὁ μέγας οὗτος ἀνὴρ ἔχει μετὰ τῶν συμπολιτῶν του περὶ τῆς εἰλικρινείας του.

Μεγαλητέρα ἀρετὴ δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν κατάλογον τῶν κοινωνικῶν χρεῶν παρὰ νὰ φυλάττῃ τις τὴν εἰλικρινεῖαν εἰς τε τὴν συνομιλίαν καὶ τὴν διαγωγὴν του, καὶ νὰ φροντίζῃ μῆτε νὰ προσφέρῃ λόγον, μῆτε

νὰ πράττῃ ἔργον τὸ ὁποῖον ἤθελεν ἀντίκεισθαι εἰς τὴν ἀρετὴν ταύτην.

Κατὰ δυστυχίαν ὁμῶς ἡ Τιμιότης καὶ ἡ Εἰλικρινεῖα εἶναι τὴν σήμερον λέξεις κεναὶ καὶ ἀνύπαρκτοι, παραχωρήσασαι τὴν ὁποίαν κατεῖχον πρότερον θεοὶ ἐπὶ τῆς γῆς εἰς τὸν Δόλον καὶ τὴν Ἵποκρίσιν. Ἡ διάλεκτος μάλιστα τῆς συνομιλίας τοσοῦτον, ὡς λέγει ἐπίσημός τις νεώτερος συγγραφεὺς, κατεπνίγη ἀπὸ τὴν ματαιοφροσύνην καὶ τὰς κούφας φιλοφροσύνας, καὶ τοσοῦτον μετεπλάσθη μὲ τὰς συνήθεις ἐκφράσεις τῆς εὐπροσηγορίας, ὥστε ἂν ἦτο δυνατὸν ὁ πρὸ αἰῶνων τινῶν ζῶν νὰ ἐπανήρχετο εἰς τὸν κόσμον, ἤθελε χρειασθῆ πραγματικῶς ἰδιαίτερον λεξικὸν διὰ νὰ ἐνοήσῃ τὴν γλῶσσάν του, καὶ ἤθελε δοκιμάσει κόπον πολὺν νὰ ἐμβατεύσῃ εἰς τὸ πλῆθος τῶν φιλοφρονητικῶν λέξεων καὶ φράσεων. Τοῦτο δὲ τὴν σήμερον καλεῖται Ἐξευγενισμὸς, καὶ τοῦτο καὶ ἡμεῖς χερσὶ τε, ποσὶ τε ἐπὶ πᾶσι θηρεύομεν, ὡς μικρὰ καὶ μηδαμινὰ τὰ ἡμέτερα ἀποσοβοῦντες.

Ἡ ἀκόλουθος ἐπιστολὴ ὡς περὶ τῆς ὕλης ταύτης διαπραγματευομένη εἶναι περιέργος καὶ ἀστεία. Λέγεται δ' ὅτι ἐγράφη ὑπὸ τινος ἐν Ἀγγλίᾳ πρέσβεως τοῦ Βανταμίου, ἐπὶ τῆς βασιλείας Καρόλου τοῦ Β' (τὸ 1682.)

« Δέσποτα! Οἱ ἄνθρωποι μετὰ τῶν ὁποίων ἦδη συγκατοικῶ ἔχουσι γλώσσας πολὺ μᾶλλον ἀπεχούσας τῆς καρδίας των παρ' ὅσον τὸ Δουδίνιον ἀπέχει τοῦ Βανταμίου. Ἀποκαλοῦσι σὲ καὶ τοὺς ὑπηκόους σου βαρβάρους, διότι ἡμεῖς ἔχομεν ἐπὶ τοῦ στόματος ὅ,τι καὶ ἐπὶ τῆς καρδίας· αὐτοὶ δὲ νομίζουσιν ὅτι εἶναι πολιτισμένοι, διότι ἄλλα μὲν λέγουσι διὰ τῆς γλώσσης, ἄλλα δὲ φρονοῦσι διὰ τοῦ νοῦς, τὴν μὲν ἀλήθειαν δηλαδὴ ὀνομάζουσι βαρβαρότητα, τὸ δὲ ψεῦδος ἐξευγενισμὸν. Ὅτε τὸ πρῶτον ἤραξα εἰς τὸν τόπον, ὁ παρὰ τοῦ βασιλέως ἀποσταλεὶς ἵνα μὲ συγχαρῆ διὰ τὴν ἔλευσίν μου, μὲ εἶπεν ὅτι ἐλυπεῖτο μεγάλως διὰ τὴν συμβᾶσάν μοι τρικυμίαν κατὰ τὸν πλοῦν. Ἐγὼ δ' ἐταράχθην βλέπων αὐτὸν ἀδημονοῦντα διὰ χάριν μου, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἔμεινα εἰς ἀπορίαν, ἰδὼν αὐτὸν λίαν φαιδρὸν καὶ εὐθυμον, καὶ λαλοῦντα πρὸς ἐμὲ, ὡς νὰ μὴ μὲ εἶχε συμβῆ τὸ οὐδέν. Ἔτερος δὲ τις ἐλθὼν πρὸς ἐπίσκεψίν μου, μὲ εἶπε διὰ τοῦ διερμηνέως του ὅτι εὐχαρίστως ἤθελε μὲ κάμειν ὅποιανδήποτε ὑπηρεσίαν τὸν διέτασσα. Ἐγὼ δὲ τὸν εἶπον ὅτι μέλλον ἦδη νὰ ἐξέλθω εἰς τὴν πόλιν, εἶχον χρεῖαν νὰ μοῦ φέρῃ καθ' ὁδὸν τὸ ἐπιτωφόρεμά μου. Ἐξεκαρδίσθη ἀπὸ τὸν γέλωτα ἀκούσας τὴν προσταγὴν μου ταύτην, καὶ διέταξε ἄλλον νὰ πράξῃ τὸ ἔργον τοῦτο. Ὁ κύριος τοῦ οἴκου εἰς τὸν ὁποῖον ἔκατ' οἴκησα, Σὲ ὀμιλῶ εἰλικρινῶς, μὲ εἶπεν, ὅτι ἐπιθυμῶ νὰ νομίζῃς ὅτι εἶσαι εἰς τὸν ἰδιόν σου οἶκον, καὶ νὰ πράττῃς ἐλευθέρως ὅ,τι σὲ ἀρέσκει ἐν αὐτῷ. Ἐλαβον

κατὰ γράμμα τὸς λόγους του, καὶ τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν διέταξα νὰ κρημνίσωσιν ἐν παράθυρον διὰ νὰ ἔχω ἐλευθερωτέραν τὴν εἴσοδον τοῦ ἀέρος, καὶ ἤρχισα νὰ συνάγω τὰ καλῆτερα τοῦ οἴκου ἐπιπλα διὰ νὰ σοὶ τὰ πέμψω δῶρον· ἀλλ' ἀμέσως βλέπω τὸν κύριον ἀλάττοντα τοὺς λόγους καὶ ῥητῶς λέγοντά μοι νὰ παραιτήσω τὸν σκοπὸν μου. Ἐμεσολάβησα παρὰ τῷ ἀρχιταμῖα (ὡς λέγουσιν αὐτὸν) διὰ ν' ἀπολαύσῃ τις τὴν ὁποῖαν ἐζήτει παρ' αὐτοῦ χάριν. Ὁ εἰεργετηθεὶς μὲ εἶπεν ὅτι ἦτο τρισευγνώμων εἰς ἐμὲ διὰ βίου, καὶ ὅτι ἤθελον τὸν ὑποχρεῶσαι τὰ μέγιστα ἂν τὸν διέταττον εἰς ὅ,τι τὸν ἐνέκρινον ἰκανὸν νὰ μὲ ἐκδουλεύῃ, τάσσω μοι ὅτι ἤθελεν μὲ εὔξει προθυμώτατον. Τὸν εἶπα νὰ μοὶ πέμψῃ τὴν μεγαλητέραν του θυγατέρα διὰ νὰ μὲ ὑπηρετῇ κατὰ τὴν μικράν μου ἐν τῇ πόλει ταύτῃ διαμονήν· περιττὸν νὰ σὲ ἀναφέρω ὅτι τὸν ἦρα καὶ αὐτὸν ἐπίσης φανακιστὴν ὡς καὶ τοὺς λοιποὺς συμπατριώτας του.

Εἰς τὸν δοθέντα ἐν τῇ αὐλῇ χορὸν εἰς ἐκ τῶν ἀρχόντων των μὲ ἔφερον εἰς μεγίστην ἀπορίαν, χιλιάκις ζητῶν με νὰ τὸν συμπαθῶσω, διότι κατὰ συμβεβηκὸς ἔλαχε νὰ προσκρούσῃ εἰς τὸν πόδα μου χορευῶν. Καὶ τοῦτο τὸ ὀνομάζουσιν εὐγένεια ν, διότι ὅταν θέλωσιν νὰ φερθῶσι φιλοφρονητικῶς μὲ μέγα τι ὑποκείμενον, πρέπει νὰ τῷ εἴπωσιν ὅσα ψεῶδη δυνήθωσι, διὰ τὰ ὁποῖα σὺ ἤθελες διατάξει ἀμέσως καὶ ὁ καλῆτερός σου ὑπουργός ἂν ἦτο νὰ ζυλισθῇ καλῶς κατὰ τοὺς πόδας. Δὲν γνωρίζω ποίας διαπραγματεύσεις θέλω δυνηθῆ νὰ κάμω μετὰ τοῦ λαοῦ τούτου, ἐπειδὴ κῆμμίαν πίστιν δὲν ἔμπορεῖ τις νὰ ῥίψῃ εἰς αὐτούς. Πορευόμενος νὰ ἴδω τὸν Γραμματέα τοῦ βασιλέως, πολλάκις ἀκλύω τὸ « δὲν εἶναι ἐδῶ, λείπει ἔξω, » ἐνῶ τὸν εἶδον πρὸ ἐμοῦ εἰσελθόντα ἐν τῷ οἴκῳ. Φαντάζεσαι ὅτι ὄλον τὸ ἔθνος εἶναι ἰατροί, διότι ἡ πρώτη ἐρώτησις τὴν ὁποῖαν μὲ κάμνουσιν ἀπαντῶντές με εἶναι « Πῶς περνάτε; πῶς ἔχετε; πῶς περνᾷ ἡ υγεία σας; εἴσθε καλά; » Καὶ τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἑκατὸν ἴσως μὲ κάμνουσι καθ' ἑκάστην. Τὸ δὲ παραδοξότερον εἶναι, ὅτι ἐνῶ μὲ κάμνουσι ταιαύτας ἐρωτήσεις, δὲν λείπουσιν ὅταν μὲ προσκαλῶσιν εἰς τὴν τράπεζάν των, νὰ μὲ βιάζωσι νὰ πίνω τόσοσιν πολὺν οἶνον καὶ πνεύματα, ὥστε χωρὶς ἄλλο νὰ καταντήσω νὰ γίνω ἄρρωστος. Εἶθε νὰ ἐπιτύχῃ μίαν ὥραν ταχύτερον ἂν δούλος σου ν' ἀποφύγῃ ἀσφαλῶς ἀπὸ αὐτὴν τὴν δίγλωσσον γενεάν τῶν ἀνθρώπων, καὶ νὰ ἐπανέλθῃ διὰ νὰ πέσῃ εἰς τοὺς πόδας σου ἐν τῇ βασιλικῇ σου πόλει Βανταμίας »

Ε.

ΣΥΓΚΡΙΣΙΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ.

(Συνέχεια 'Αριθ. 25.)

Ἡ ἀγαθουργία καὶ ἡ πρὸς τοὺς δυστυχοῦντας συμπάθεια εἶναι τὸ κατ' ἐξοχὴν προσὸν τῶν γυναικῶν. Ἡ εἰκὼν τῆς ἀθλιότητος καὶ τῆς ἀθυμίας, τῶν θλίψεων καὶ τῶν πόνων συγκινεῖ τόσοσιν βαθέως τὴν ψυχὴν αὐτῶν, ὥστε πρὶν κἂν συλλογιθῶσιν, ἢ ἐμφυτος αὐτῶν εὐαισθησία ἔδραμεν ἤδη πρὸς βοήθειαν, ἐν ᾧ εἰσέτι ὁ ἀνὴρ σκέπτεται περὶ τοῦ πρακτέου. Ὄθεν ἡ ἀγαθουργία αὐτῶν, ἂν ὄχι τόσοσιν ἔλλογος, γίνεται ὁμως μετὰ πλειοτέρας ἐτοιμότητός τε ἅμα καὶ εὐλαθείας καὶ τρυφερότητος.

Ἄλλ' ἂς ἐξετάσωμεν, ἂν αἱ γυναῖκες, τοσοῦτον εὐαίσθηται πρὸς τὴν φιλίαν, πρὸς τὸν ἔρωτα καὶ πρὸς τοὺς πάσχοντας, δύνανται νὰ ὑψωθῶσι μέχρι τοῦ ἔρωτος τῆς πατρίδος, συμπεριλαμβανούσης ἅπαντας τοὺς πολίτας, καὶ μέχρι τῆς γενικῆς ἀγάπης πρὸς ἅπασαν τὴν ἀνθρωπότητα περιλαμβάνουσαν ὅλα τὰ ἔθνη.

Γάλλος τις συγγραφεὺς ἀναφέρειν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου λέγει πρὸς τοὺς ἄλλοις : « Εἰς πάσας σχεδὸν τὰς κυβερνήσεις τοῦ κόσμου αἱ γυναῖκες ἀποκλειόμεναι τῶν τιμῶν καὶ τῶν ἀξιοματῶν, καὶ μὴ δυνάμεναι ν' ἀπολαύσωσι τι ἀπὸ τῶν κρᾶτος, μῆτε νὰ ἐλπίσωσι, λαμβάνουσαι δὲ ὀλίγον μέρος εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν, καὶ τοῦτο περιοριζόμενον ὑπὸ τῶν νόμων, θεωροῦσιν, ὡς ἀδιάφορον, οἰονδῆποτε εἶδος νομοθεσίας. Μὴ πράττουσαι τι ὑπὲρ πατρίδος, μῆτε μαχοόμεναι ποτὲ ὑπὲρ αὐτῆς, οὐδεμίαν ἔχουσι καλακευτικὴν ἀνάμνησιν, συνδέουσαι αὐτάς μετὰ τῆς πατρίδος διὰ τῆς φιλοδοξίας, ἢ τῶν κατορθωμάτων, ἢ τῶν ἀρετῶν. Ὄθεν εἶναι ἤττον ἐπιδεικτικαὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ ἐκείνου, δι' ὃν προτιμᾷ τις τὸ ἔθνος παρὰ τὴν οἰογένειάν του καὶ τοὺς συμπολίτας παρὰ ἑαυτόν. Ἄν δέ τις ἀντιτάξῃ ἡμῖν τὰς περιφήμους πολιτίδας τῆς Ῥώμης καὶ τῆς Σπάρτης, ἀποκρινόμεθα, ὅτι δὲν πρέπει νὰ συγκρίνωμεν τὰς παλαιὰς δημοκρατίας πρὸς τὰ νεώτερα ἡμῶν συντάγματα, ὅτι ὁ ἐνθουσιασμός τῆς ἐλευθερίας δύναται τὸ πᾶν, ὅτι ὑπάρχουσι περὶ ριστάσεις, καθ' ἃς ἡ φύσις μένει ἔκθαμβος, διότι δὲν εἶναι πλέον ἢ κητὴ, καὶ ὅτι αἱ μεγάλαι ἀρεταὶ γεννῶνται ἐκ τῶν μεγάλων δυστυχημάτων. » Ἄλλ' ἡμεῖς, ἀπόγονοι τοῦ Ἀριστείδου καὶ τοῦ Φωκίωνος, τοῦ Ἐπαμινώνδου καὶ τοῦ Σωκράτους, ἡμεῖς εἰς τὰς φλέβας τῶν ὁποίων κυκλοφορεῖ Ἑλληνικὸν αἷμα, ἀποκρούομεν τὰς ἰδέας ταύτας. Ἐὰν ὁ ἔρωσ τῆς πατρίδος ἦτον ἀποτέλεσμα μόνον ἐλπίδος ἀπολαύσεων